

PRIPOROČILA IN NAVODILA PACIENTU ZA OGTT (ORALNI GLUKOZNI TOLERANČNI TEST)

OGTT traja načeloma dve uri.

Prvi odvzem se priporoča med 7.30 in 9.00 uro zjutraj. Na odvzem pridite tešči.

Nekaj tednov pred OGTT se priporoča stabilno zdravstveno stanje pacienta (izogibati se stresnim stanjem, pacient naj bo v tem času brez vročine in se izogiba večjim fizičnim in športnim naporom itd.). Vsaj 3 dni pred OGTT naj pacient uživa normalno prehrano z dovolj ogljikovih hidratov in upošteva zdravnikova navodila.

Po prvem odvzemu krvi boste popili sladko tekočino (raztopina glukoze – 75g glukoze v 300 – 400 ml vode).

Po zaužitju tekočine vam bomo odvzem krvi opravili še po 1 uri in po 2 urah.

Če se med OGTT-jem pojavijo znaki slabega počutja ali bruhanje nas na to takoj opozorite.

Med trajanjem OGTT ne smete jesti nobene hrane, ne bombonov, ne žvečilnih gumijev, ne smete piti kave, dobro je mirovati.

Da preprečite nastanek hematoma vsaj 5-10 min po odvzemu močno pritiskajte na mesto vboda.

PRIPOROČILA PACIENTU ZA ODVZEM URINSKEGA VZORCA

Da vam lahko zagotovimo zanesljivo urinsko analizo, vas vljudno prosimo, da upoštevate navedena priporočila.

Čas od odvzema vzorca do sprejema v laboratorij **ne sme biti daljši od dveh ur.**

Urinski vzorec ne sme biti okužen z vaginalno floro in menstrualno krvjo.

Pri laboratorijskem odvzemu se uporablja **srednji curek urina**, ker je prvi curek vedno kontaminiran z normalno bakterijsko floro končnih delov sečnic.

NAVODILA ZA PRAVILNO TEHNIKO ODVZEMA SREDNJEGA CURKA:

1. **Umijte si roke z vodo in milom.**
2. **Z eno roko razširite sramne ustnice in splovilo obrišite najprej z mokro in nato s suho gazo od spredaj nazaj z enim gibom.**
3. **Spustite nekaj urina v stranišče.**
4. **V lonček ujemite srednji curek urina (pol lončka), preostanek urina iz mehurja spustite v stranišče.**
5. **Umijte roke z vodo in milom.**

VIR: Priporočila za delo na področju laboratorijske medicine; Slovensko združenje za klinično kemijo.

LABORATORIJ

NAVODILA PACIENTOM ZA ODVZEM BIOLOŠKIH VZORCEV

PRIPOROČENA NAVODILA PREISKOVANCEM ZA PRAVILEN ODVZEM VZORCEV KRVI

Pred odvzemom naj bolnik vsaj nekaj minut (15-20 min) počiva in se psihično umiri (zaradi telesnega napora lahko dobimo lažno zvišane vrednosti proteinov in na njih vezani snovi (laktat, urat, aldolaze,...)),

Pred odvzemom krvi za določitev glukoze, železa, lipidov in alkalne fosfataze, mora biti bolnik **tešč** (za določitev lipidov je 12 ur pred odvzemom prepovedan vsak mastni obrok),

3 dni pred odvzemom krvi za določitev urata bolnik ne sme uživati purinskih obrokov, alkohola in zdravil,

Zaradi **stresa** se sproščajo kateholamini, inkortikosteroidi, kar privede do sprememb metabolizmu ogljikovih hidratov in lipidov.

Vznemirjenost in strah povzročata zožitev žil in vplivata na težavnost odvzema.

Pomemben je tudi položaj bolnika med odvzemom krvi – v stoječem položaju se zmanjša količina plazme, zato v njej poraste koncentracija proteinov, encimov, zdravil, kalcija, bilirubina,...

Priporoča se odvzem krvi med **7. in 9. uro zjutraj**

PRIPOROČILA ZA ODVZEM BLATA

Za vzorčenje blata se uporabijo standardne plastične posodice s pokrovčkom z žličko.

Za laboratorijsko analizo je primeren **svež vzorec** blata (Vzorec blata dostavite v laboratorij najkasneje v roku 12 ur, hranite ga v hladilniku na 4-7°C).

Vzorcju blata ne sme biti primešan urin ali voda, zato je najprimernejše iztrebljanje v čisto posodo ali v plastično vrečko, položeno v straniščno odprtino.

Z žličko iz plastične posodice zajemite na 3-5 različnih mestih vzorec blata v **velikosti lešnika** (1-2 mL tekočega iztrebka) in dobro zaprite posodico (*ne odzemi preveč blata, ker bo sicer vzorec neuporaben za analizo!*).

Vzorcev blata ne odzemi, če:

Imate menstruacijo (mesečno perilo); počakajte 3 dni po zaključeni menstruaciji,

Imate drisko,

Imate hemoroide ali zlato žilo, ki jo je ugotovil zdravnik in sveže krvavi.

PERIANALNI CELOFANSKI BRIS (PODANČICE)

Perianalni celofanski bris je namenjen dokazovanju jajčec gliste podančice (*Enterobius vermicularis*), saj se jajčeca pri tem zajedavcu ne izločajo z blatom.

Bris odzimate **zjutraj, pred umivanjem** in iztrebljanjem.

Potrebujete 5 cm **prozornega** lepilnega traku (selotejp), predmetno stekelce.

Kos lepilnega traku z lepljivim delom pritisnete na levo in desno stran analnih gub.

Trak nalepite na predmetno stekelce, tako da nastane čim manj mehurčkov, zavijete v papir in odnesete v laboratorij.

Perianalni bris pregledamo pod svetlobnim mikroskopom tekom dneva.

